

РЕШЕНИЕ

№ 54

гр. Луковит, 11.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЛУКОВИТ в публично заседание на тридесети септември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: МАЯ Й. КИРЧЕВА

при участието на секретаря Ивета Г. Димитрова
като разглежда докладваното от МАЯ Й. КИРЧЕВА Гражданско дело № 20214320100125 по описа за 2021 година

Установителен иск с правна квалификация чл. 422, ал. 1 от ГПК вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД вр. чл. 9 от ЗПК вр. чл. 240, ал. 1 от ЗЗДвр. чл. 415, ал. 1 от ГПК, осъдителен иск с правна квалификация чл. 79, ал. 1 от ЗЗД вр. чл. 9 от ЗПК вр. чл. 240, ал. 2 от ЗЗД..

Образувано е по подадена искова молба от „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС“ С.А., Париж, рег.№*****, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България ЕИК *****, седалище и адрес на управление *****, представлявано от Д.Д., чрез пълномощник Н.А.М., срещу Р.И.М. ЕГН: *****, от ***** за установяване на вземания по Договор за потребителски заем № PLUS-13317247 от 12.05.2016 г. за следните суми: 5226.22 лв. - главница, 453.26 лв. - възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда.

В исковата молба се твърди, че с Договор за потребителски кредит № PLUS - 13317247 сключен на 12.05.2016 г. ищецът „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ отпуснал на ответника Р.И.М. заем в размер на 6800.00 лева. Дружеството превело сумата по заема по личната банкова сметка на ответника, декларирана от него и посочена в договора. В следствие на това /чл.3 от Договора/ за ответника възникнало задължението да погаси заема на 72 месечни вноски, всяка в размер на 149.38 лв., съгласно уговорен между страните погасителен план. Длъжникът преустановил плащането на вноските по кредита на 05.09.2018 г. От 05.10.2018 г. вземането станало ликвидно и изискуемо на осн ование чл. 5 от договора /считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноски/, за което на ответника било изпратено изрично уведомление.

Тъй като от страна на длъжника не били извършени плащания по дълга ищецът подал заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК в Районен съд – гр. Луковит за следните дължими суми по договора за потребителски кредит: 5226.22 лева - главница, 497.99 лева - възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 г.; 215.27 лева - мораторна лихва за периода от 05.10.2018 г. до 16.11.2020 г. и законната лихва за забава от датата на завеждане на заявлението за издаване на заповед за парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането.

След подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК постъпили следните плащания от

страна на длъжника: на 19.11.2020 - 160,00 лв., и на 01.02.2021 г. - 100,00 лв. Постъпилата сума в общ размер на 260.00лв. не била достатъчна да покрие цялото задължение. Съгласно чл. 76, ал. 2 от ЗЗД в такъв случай се погасяват най-напред разностите, след това лихвите и най-после главницата. В следствие на направените плащания, към настоящия момент, ответникът дължал на дружеството следните суми: 5226.22 лева - главница, 453.26 лева - възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 година и законната лихва за забава от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането.

Иска се да бъде установено, че в полза на ищеца съществува вземане срещу ответника по договора за потребителски кредит № PLUS-13317247 за следните суми: 5226.22 лева - главница, 453.26 лева - възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 година, ведно със законната лихва за забава от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането, за които по ч.гр.д. № 602/2020 г. по описа на РС - Луковит е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. Претендират се разностите в заповедното и исковото производство.

При условията на евентуалност, в случай че така предявеният установителен иск бъде отхвърлен поради ненадлежно обявена предсрочна изискуемост на вземането по кредита преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, моли съда да приеме, че е предявен осъдителен иск и да бъде прието, че същият има характер на волеизявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, чрез връчване на препис от същия на ответната страна.

В законоустановения срок по чл. 131 от ГПК от ответника чрез процесуалния му представител е постъпил отговор на исковата молба, в който не се оспорва сключването на договора за потребителски кредит и неговото усвояване. Оспорва се основателността на предявения установителен иск по чл. 422 от ГПК с възражението, че преди подаване на заявлението по чл. 410 ГПК предсрочната изискуемост на кредита не е ила надлежно обявена на длъжника. По предявените в условията на евентуалност осъдителни иски е направено искане по чл. 241, ал. 1 от ГПК за разсрочване изпълнението на задължението на месечни вноски по 120 лева при осъждане на ответницата да заплати претендираните суми с оглед имущественото ѝ състояние.

С влязло в сила Определение № 113 от 07.06.2021 г. съдът е прекратил производството по делото относно предявения установителен иск по реда на чл. 422 от ГПК в частта за сумата 453.26 лв. - възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 г., както и относно предявения в условията на евентуалност осъдителен иск за сумата 5226.22 лева - главница, поради недопустимост.

В съдебно заседание ищецът „БНП Париба Пърсънъл Файненс“, редовно призован, не изпраща процесуален представител. В отправена писмена молба до съда поддържа предявения иск и моли за уважаването му в пълен размер.

Ответната страна, редовно призована, не се явява в съдебно заседание. Вместо нея се явява процесуалният ѝ представител адв. Р.М. от ЛАК, който моли съда да отхвърли предявените иски по изложените в отговора на исковата молба съображения.

След като съобрази доводите на страните и обсъди доказателствата по делото съдът намира от ФАКТИЧЕСКА страна следното:

От приложеното ч.гр.д. № 602/2020 г. по описа на РС - Луковит е видно, че след подадено заявление от ищеца съдът е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 355 от 03.12.2020 г., с която е разпоредил длъжникът Р.И.М. да заплати на кредитора „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС“ С.А., Париж, рег.№*****, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България ЕИК ***** сумата от 5226.22 лева – главница, представляваща задължение по Договор за потребителски кредит № PLUS-13317247 от 12.05.2016 г.; 215,27 лева – мораторна лихва за периода от 05.10.2018 г. до 16.11.2020 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда –

30.11.2020 г. до окончателното изплащане на вземането, както и разноси 108,83 лева държавна такса и 50 лева юрисконсултско възнаграждение. Съдът е отхвърлил заявлението на ищеца в частта му за сумата 497,99 лева – възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 г.

След постъпило възражение по чл. 414 от ГПК от страна на длъжника съдът, на основание чл. 415, ал. 1, т.1 от ГПК, с разпореждане от 06.01.2021 г е указал на кредитора възможността да предяви иск за вземането си, което и обосновава правния интерес от предявяване на настоящия иск.

С доклада по делото съдът е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че страните са сключили процесния договор за потребителски паричен кредит № PLUS-13317247 от 12.05.2016 и че сумата по договора в размер на 6800.00 лева е усвоена от ответницата кредитополучател.

Видно от договора кредиторът „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България е отпуснал на Р.И.М. сумата от 6800 лв., заедно с възнаградителна лихва. Уговорено било, че при сключване на договора кредитополучателя ще заплати и такса „Ангажимент“ в размер на 170 лв., срещу което кредиторът фиксира лихвения процент за срока на договора. Таксата се заплаща от кредитополучателя при усвояване на кредита, като кредиторът удържа сумата от общия размер на кредита. Дължимите суми по говора следвало да бъдат заплатени съгласно погасителен план на 72 броя равни месечни вноски от по 149,38 лв., като датата на първата падежна вноска е 05.07.2016 г., а последната – 05.06.2022 г. Общата стойност на всички плащания по кредита е в размер на 10 755, 36 лв.

В исковата молба се твърди, че от дата 05.09.2018 г. длъжникът е преустановил плащанията по кредита. Като доказателство са представени справки за постъпили плащания съгласно погасителния план. Представена е и покана от 11.13.2018 г., озаглавена „последна покана“ адресирана до длъжника, с която дружеството твърди, че на основание чл. 5 от договора е обявило вземанията по кредита за предсрочно изискуеми, поради неплащане на повече от две погасителни вноски. От нея се установява единствено фактът на написването ѝ, като няма данни същата да е изпращана до длъжника, респ. да е получена от последния

С цел установяване на размера на задължението на ответницата по делото беше изготвена съдебно-счетоводна експертиза. Вещото лице след като се запозна с материалите по делото заключи, че в периода от датата на сключване на договора за кредит - 05.07.2016 г., до датата на която е възложена експертизата - 26.07.2021 г., са постъпили суми в общ размер на 6832,00 лв. за погасяване на заема по Договор за потребителски кредит № PLUS-13317247 от 12.05.2016 г., които са отнесени както следва : главница - 1847,73 лв. ; възнаградителна лихва - 3927,73 лв.; мораторна лихва - 270,54 лв.; разноси - 786,00 лв. Съгласно експертизата длъжникът е преустановил плащането на задълженията по кредита на 05.09.2018 г. След обявяването на кредита за предсрочно изискуем (05.10.2018 г.) са постъпили плащания на обща стойност 1975,90 лв. След подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК, преди подаване на исковата молба, са постъпили две плащания от страна на длъжника – на 19.11.2020 г. и 01.02.2021 г. в общ размер 260 лв. След подаване на установителния иск са постъпили шест плащания от страна на длъжника в общ размер на 550.00 лв. Така дължимите по договора за кредит суми към датата на изготвянето на експертното заключение – 01.08.2021 г., отчитайки направените от страна на длъжника плащания, възлизат на 5129,48 лв. – остатък от непогасената главница по договора за кредит.

Предвид така изложеното, съдът прави следните ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Предявен е иск с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 79 , ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 9 от ЗПК, вр. чл. 240, ал. 1 от ЗЗД.

Съдът намира за безспорно установено наличието на облигационно отношение между страните по делото, произтичащо от сключен договор за кредит № PLUS-13317247 от 12.05.2016 г. Безспорно е и, че отпусната по договора сума в размер на 6800.00 лв. е усвоена

от кредитополучателя. Договорът е валиден и отговаря на императивните изискванията на Закона за потребителския кредит /ЗПК/ - съдържа необходимите реквизити, размер на шрифта, налице е и погасителен план с посочени вноски по дати и размер.

Действително, датата на първата неплатена погасителна вноски е твърдяната в исковата молба дата 05.09.2018 г. Това се установява от приложените към делото справки за постъпили плащания по кредита. От страна на ответницата не бяха представени и доказателства, които да сочат обратното.

Съгласно чл. 5 от договора за кредит вземането на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ става изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноски.

Съгласно т. 2 от Тълкувателно решение № 3/2019 г. по т.д. № 3/2017 на ОСГТК на ВКС предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем за потребление или за кредит, уредена в нормите на чл. 71 ЗЗД и чл. 432 ТЗ, представлява преобразуващо право на кредитора за изменение на договора и, за разлика от общия принцип по чл. 20а, ал. 2 ЗЗД, настъпва с волеизявление само на едната от страните. Волеизявлението следва да достигне до насрещната страна, но не се нуждае от приемане и същото поражда действие, ако са били налице обективните предпоставки за предсрочната изискуемост, уговорени в договора или предвидени в закона.

Съобразно постановките дадени в т. 18 от Тълкувателно решение № 4/2014 по т.д. № 4/2013 на ОСГТК на ВКС ищецът твърди, че с представената по делото „последна покана“ от 11.12.2018 г. /л. 20 от делото/ е направил кредита предсрочно изискуем за непогасените суми по договора, а именно – главница 5226,22 лв.; договорна лихва - 1632.45 лв. и мораторна лихва - 97,65 лв.

Следва да се обърне внимание, че по делото липсват доказателства за това, че длъжникът е бил надлежно уведомен за обявената предсрочна изискуемост.

В т.2 на Тълкувателно решение № 8 от 2.04.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 8/2017 г., ОСГТК на ВКС е прието, че при вземане произтичащо от договор за банков кредит, чиято предсрочна изискуемост не е била надлежно обявена на длъжника преди подаването на заявление за издаване на заповед за изпълнение, не може да се игнорира, че съществува валидна облигационна връзка по договора за кредит при условията, договорени между страните - кредитор и кредитополучател, в т. ч. и сключените между тях анекси.

При това положение съдът приема, че кредитът е станал предсрочно изискуем не с поканата от 11.12.2018 г., а от датата на връчването на исковата молба на ответницата – 17.03.2021 г., доколкото е налице условието на чл. 5 от Договора за кредит, а именно – длъжникът да е просрочил повече от две месечни погасителни вноски. В Решение № 135/26.09.2018 г. по т. д. № 230/2017 г. на ВКС е прието, че уведомяването на длъжника за това, че кредиторът счита кредита за предсрочно изискуем, направено в хода на исковото производство - с връчване препис от исковата молба има за последица настъпване на изискуемостта от този момент, но не променя основанието, на което е възникнало вземането и е издадена заповедта за изпълнение на парично задължение.

Видно от съдебно-счетоводната експертиза, след 05.10.2018 г. – дата, на която ищецът твърди, че е обявил предсрочната изискуемост, са постъпвали плащания по кредита на обща стойност 1975,90 лв., описани подробно в табличната част от експертизата. От тях 260 лв. са заплатени след образуване на заповедното производство, а след предявяване на настоящия иск са постъпили 6 плащания в общ размер на 550 лв.

Съдът на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК следва да отчете постъпилите плащания след предявяване на иска и да намали исковата претенция за неизплатена главница в размер на 5226, 22 лв. и възнаградителна лихва 453,26 лв. с платените в хода на исковото производство суми в размер на 550.00 лв.

Съгласно чл. 76, ал.2 от ЗЗД, когато изпълнението не е достатъчно да покрие лихвите, разносните и главницата, погасяват се най-напред разносните, след това лихвите и най-после главницата. По делото липсват доказателства за това страните да са уговорили друг ред за

погасяване на дължимите суми. Видно от експертизата вследствие на извършените от страна на длъжника плащания към момента на изготвяне на експертното заключение дължимо по договора за кредит е единствено вземането за главница възлизащо на 5129,48 лв.

От това следва извод, че след прихващане на направените от страна на длъжника плащания в хода на исковото производство установителният иск следва да бъде уважен за сумата от 5129, 48 лв., представляваща непогасената главница по договор за кредит № PLUS-13317247, а за горницата до пълния претендиран размер от 5226,22 лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

В полза на ищеца следва да бъде присъдена и законната лихва върху неизплатената главница считано от датата на предсрочната изискуемост – 17.03.2021 г. /датата на връчване на исковата молба/ до окончателното изплащане на вземането.

Предвид липсата на доказателства относно имотното състояние на ответницата съдът не следва да уважи искането ѝ за отсрочване на изпълнението по реда на чл. 241, ал. 1 от ГПК.

С оглед гореизложеното следва да бъде отхвърлен като неоснователен осъдителният иск за възнаградителна лихва в размер на 453,26 лв., тъй като на основание чл. 235, ал.3 от ГПК във чл. 76, ал. 2 от ЗЗД дължимата сума е погасена в хода на съдебното производство.

С оглед изхода на спора на ищеца следва да се присъдят разноски по съразмерност с уважената част от исковата претенция за заповедното и исковото производство.. В заповедното производство ищецът е направил разноски в общ размер на 168,79 лева /118,79 лв. държавна такса и 50 лв. юрисконсултско възнаграждение/, а в настоящето производство е направил разноски в общ размер на 450,26 лв./190,26 лв. държавна такса, 160.00 лева депозит за вещо лице, 100.00 лева юрисконсултско възнаграждение, чийто размер съдът определи на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл.37 от Закона за правната помощ /. Или ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищеца разноски от 559,10 лева съобразно уважената част.

По изложените мотиви съдът:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че ответникът Р.И.М. ЕГН: *****, от *****, **ДЪЛЖИ** на ищеца „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС“ С.А., Париж, рег.№*****, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България ЕИК *****; седалище и адрес на управление ***** представлявано от Д.Д. сумата от **5129,48 лв.** /пет хиляди сто двадесет и девет лева и 48 ст./ представляваща неизплатена главница по Договор за потребителски заем № PLUS-13317247 от 12.05.2016 г., ведно със законната лихва от 17.03.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата до пълния претендиран размер от 5226,22 лв. като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск за осъждане на ответника Р.И.М. ЕГН: *****, от ***** да заплати на ищеца „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС“ С.А., Париж, рег. №*****, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България ЕИК *****; седалище и адрес на управление ***** сумата от 453,26 лв., представляваща възнаградителна лихва за периода от 05.09.2018 г. до 05.06.2022 г.

ОСЪЖДА Р.И.М. ЕГН: *****, от ***** **ДА ЗАПЛАТИ НА** на БНП ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС“ С.А., Париж, рег.№*****, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България ЕИК *****; седалище и адрес на управление ***** представлявано от Д.Д. направените съдебно деловодни разноски в размер на 559,10 лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Ловешкия окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Луковит: _____